

P.Z. br. 644

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 022-03/19-12/30
Urbroj: 50301-25/14-19-6

Zagreb, 13. lipnja 2019.

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno:	13-06-2019	
Klasifikacijska oznaka:	Org. jed.	
550-01/19-01/02	65	
Urudžbeni broj:	Pril.	Vrij.
50-19-04	-	-

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o izmjenama i dopuni Zakona o roditeljskim potporama (predlagatelj: Klub zastupnika GLAS-a i HSU-a u Hrvatskome saboru) – mišljenje Vlade

Veza: Pismo Hrvatskoga sabora, klase: 550-01/19-01/02, urbroja: 65-19-03, od 13. svibnja 2019. godine

Na temelju članka 122. stavka 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13, 113/16, 69/17 i 29/18), Vlada Republike Hrvatske o Prijedlogu zakona o izmjenama i dopuni Zakona o roditeljskim potporama (predlagatelj: Klub zastupnika GLAS-a i HSU-a u Hrvatskome saboru), daje sljedeće

MIŠLJENJE

Vlada Republike Hrvatske predlaže Hrvatskome saboru da ne prihvati Prijedlog zakona o izmjenama i dopuni Zakona o roditeljskim potporama (u daljnjem tekstu: Prijedlog zakona) koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnio Klub zastupnika GLAS-a i HSU-a u Hrvatskome saboru, aktom od 9. svibnja 2019. godine, iz sljedećih razloga:

U odnosu na nenormativni dio Prijedloga zakona u Ocjeni stanja i osnovnim pitanjima koja se trebaju urediti ovim prijedlogom te posljedicama koje će iz njega proisteći (u daljnjem tekstu: Ocjena stanja) u kojem se navodi da važeći Zakon o roditeljskim potporama (Narodne novine, br. 85/08, 110/08, 34/11, 54/13, 152/14 i 59/17) ne osigurava izjednačavanje prava i odgovornosti muškaraca i žena u brizi za novorođeno dijete, ravnotežu između poslovnog i privatnog života, osobito majki, te ravnopravno sudjelovanje žena na tržištu rada Vlada Republike Hrvatske ističe sljedeće:

Izmjenama Zakona o roditeljskim potporama iz 2017. godine povećana su materijalna prava korisnika novčanih potpora kako bi se utjecalo na povećanje standarda zaposlenih i samozaposlenih roditelja te roditelja s niskim primanjima ili nezaposlenim roditeljima. Navedenim zakonskim izmjenama povećan je maksimalni iznos naknade plaće koja se isplaćuje zaposlenim roditeljima za vrijeme korištenja roditeljskog dopusta (drugih šest mjeseci) s ranijeg limita od 2.660,80 kuna na 3.991,20 kuna. Predmetno povećanje materijalnih prava korisnika novčanih potpora za vrijeme korištenja roditeljskog dopusta usmjereno je poticanju korištenja roditeljskog dopusta od strane oba roditelja, uključujući i očeva koji koriste pravo na roditeljski dopust, čime se jača njihova uloga u odgoju i brizi o novorođenom djetetu.

Sukladno Nacionalnom programu reformi za 2019. godinu planirano je donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o roditeljskim potporama s ciljem povećanja iznosa limita novčanih naknada za vrijeme korištenja roditeljskog dopusta kako bi se poboljšao materijalni status obitelji s novorođenom djecom. U skladu s navedenim, definirat će se zakonske pretpostavke za uvođenje daljnjih promjena u limitaciji iznosa naknade plaće u cilju podizanja sadašnjeg limita od 3.991,20 kuna na 5.600,00 kuna, a predviđeno je da zakonsko rješenje stupi na snagu 1. travnja 2020. godine.

U odnosu na navod u Ocjeni stanja da važeći Zakon o roditeljskim potporama „stavlja majku u neravnopravan položaj obveza brige i skrbi za novorođeno dijete u odnosu na oca, jer propisuje pravo na obvezni roditeljski dopust prvenstveno majci“, Vlada Republike Hrvatske ističe da je važeći Zakon o roditeljskim potporama u skladu sa svim relevantnim aktima Europske unije u ovom području (Direktivom Vijeća 92/85/EEZ od 19. listopada 1992. o uvođenju mjera za poticanje poboljšanja sigurnosti i zdravlja na radu trudnih radnica te radnica koje su nedavno rodile ili doje, Direktivom Vijeća 2010/18/EU od 8. ožujka 2010. o provedbi revidiranog Okvirnog sporazuma o roditeljskom dopustu koji su sklopili BUSINESSEUROPE, UEAPME, CEEP i ETUC te o stavljanju izvan snage Direktive 96/34/EZ te Direktivom 2010/41/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 7. srpnja 2010. o primjeni načela jednakog postupanja prema muškarcima i ženama koji su samozaposleni i stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 86/613/EEZ).

U odnosu na navod u Ocjeni stanja da su odredbama važećeg Zakona o roditeljskim potporama diskriminirana posvojena djeca starija od osam godina te da se ne uvažavaju specifične potrebe posvojenika koji, ukoliko su posvojeni u dobi od primjerice osam godina, a posvojitelji nemaju pravo na dopust s obzirom na to da je dijete starije od osam godina, odnosno prijedlog da se pravo posvojitelja na korištenje roditeljskog dopusta produljuje do posvojenikove 18. godine života (članak 4. Prijedloga zakona), Vlada Republike Hrvatske smatra da se ne radi o nejednakom postupanju budući da je dobna granica posvojenog djeteta prema odredbama važećeg Zakona u cijelosti izjednačena s dobi djeteta čiji roditelj koristi roditeljski dopust, a koja je određena do osme godine života djeteta te da produljivanje prava na korištenje roditeljskog dopusta do 18. godine života posvojenog djeteta nije opravdano, odnosno dostatno argumentirano od strane predlagatelja. Naime, Vlada Republike Hrvatske smatra nedostatnom argumentaciju za uvođenje upravo dobi od 18 godina, posebice uzimajući različitost potreba djeteta starije dobi u odnosu na dijete ranije dobi do osme godine koja su više ovisna o roditeljima i imaju potrebu za dodatnom skrbi što opravdava svrhu korištenja roditeljskog dopusta koja je usmjerena njezi i podizanju djeteta.

U odnosu na Ocjenu sredstava za provedbu zakona, Vlada Republike Hrvatske ističe da nisu planirana sredstva u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2019. godinu i projekcijama za 2020. i 2021. godinu, a trebalo bi osigurati dodatna sredstva u iznosu od 76.269.300,00 kuna godišnje, odnosno u 2019. godini dodatna sredstva u iznosu 38.134.650,00 kuna. Osim navedenoga, nije predložen način pokrivanja povećanih rashoda sukladno članku 15. Zakona o proračunu (Narodne novine, br. 87/08, 136/12 i 15/15).

U odnosu na članak 1. Prijedloga zakona za uvođenje očinskog dopusta u skladu s Prijedlogom nove Direktive Europskog parlamenta i Vijeća o ravnoteži između poslovnog i privatnog života roditelja i skrbnika i o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 2010/18/EU (u daljnjem tekstu: Direktiva), Vlada Republike Hrvatske ističe da se predloženim rješenjem uvodi potpuno novo pravo te je potrebno detaljnije urediti pojedinosti vezane uz uvjete i način ostvarivanja prava na očev dopust. S tim u vezi, predložena rješenja nisu nomotehnički i pojmovno doručena pri čemu nisu propisana ovlaštenja nadležnog tijela u postupku priznavanja prava na očev dopust, visina novčane potpore koja bi se priznavala roditelju / ocu djeteta za vrijeme korištenja prava i slično. Uz navedeno, potrebno je naglasiti da svaka donesena mjera, kako bi se postigao očekivani rezultat u smislu poticanja demografske obnove, mora biti rezultat detaljne analize i prethodne procjene učinaka, te za provedbu iste moraju biti osigurana odgovarajuća proračunska sredstva.

Vlada Republike Hrvatske je u svojem stajalištu načelno podržala osnovni cilj ove Direktive te neovisno o naporima i inicijativama Europske komisije postavila dugoročni cilj donošenja odgovarajućih mjera u području obiteljske i pronatalitetne politike u okviru kojih će se osobita pažnja posvetiti svim aktivnostima usmjerenim osnaživanju obitelji. Iako su predložene odredbe jednim dijelom u skladu s nacionalnim uređenjem predmetne materije, nova Direktiva će se nakon stupanja na snagu prenijeti u hrvatsko zakonodavstvo donošenjem novog propisa u području roditeljskih potpora. U tom će se slučaju normativnom intervencijom obuhvatiti i propisivanje novopredloženih instituta koje hrvatsko zakonodavstvo ne uređuje kao što je očinski dopust, ali i niz drugih prava iz ovoga područja koje prijedlog Direktive obuhvaća, a zakonska rješenja bi nakon stupanja na snagu Direktive trebala u potpunosti biti usklađena s ciljevima i odredbama Direktive.

U odnosu na članak 2. Prijedloga zakona kojim se mijenja članak 14. stavak 3. važećeg Zakona o roditeljskim potporama na način da se predviđa minimalno trajanje roditeljskog dopusta od dva mjeseca, isto nije obrazloženo te je nejasno u odnosu na važeće zakonsko rješenje (članak 14. stavak 3.) kojim je predviđeno da svaki roditelj može koristiti pravo na roditeljski dopust u trajanju od četiri mjeseca.

U odnosu na članak 3. Prijedloga zakona, u vezi prava na rad s polovicom punog radnog vremena, Vlada Republike Hrvatske ističe da su člankom 15. stavkom 3. važećeg Zakona o roditeljskim potporama već obuhvaćena oba roditelja.

U odnosu na članke 4. i 5. Prijedloga zakona, koji se odnose na pravni položaj posvojitelja, kako je naprijed navedeno, trenutne i planirane normativne aktivnosti Vlade Republike Hrvatske u 2019. godini usmjerene su prvenstveno prema povećanju visine novčanih potpora za vrijeme korištenja prava na roditeljski dopust te sadržajem istih neće biti obuhvaćena eventualna druga područja ovoga propisa. Međutim, u cilju stvaranja povoljnijeg okruženja i financijskih uvjeta za obitelji s novorođenom djecom, u drugoj fazi, po stupanju na snagu naprijed navedene Direktive, planira se pristupiti donošenju novog propisa u području roditeljskih i roditeljskih potpora, u okviru kojeg će se razmotriti svi relevantni prijedlozi kako bi se

predložila povoljnija i cjelovita zakonska rješenja te ista uskladila sa sadržajem i rješenjima iz područja i prava obuhvaćenih predmetnom Direktivom.

U odnosu na članak 4. Prijedloga zakona kojim se predlaže produljenje prava posvojitelja na korištenje roditeljskog dopusta do posvojenikove 18. godine, Vlada Republike Hrvatske ističe da bi time navedene osobe, kao radnici, bili u drugačijem položaju od bioloških roditelja koji vremenske potpore od rada mogu koristiti najduže do osme godine života djeteta. Također, isto bi moglo predstavljati otegotnu okolnost za poslodavce kod kojih bi vremenske potpore, kao počete od rada, koristili posvojitelji do 18. godine života posvojenog djeteta.

U odnosu na članak 5. Prijedloga zakona da pravo na jednokratnu novčanu potporu ima i korisnik za posvojeno dijete, neovisno o tome je li novčana potpora za to dijete ranije isplaćena drugom korisniku, Vlada Republike Hrvatske smatra da treba voditi računa o tome da je u slučajevima ranijeg isplaćivanja prava drugom korisniku predmetno pravo već iskorišteno te da ne bi bilo opravdano dvostruko korištenje istovjetnog materijalnog prava u odnosu na isto dijete, uvažavajući namjeru da ono treba biti iskorišteno za određeno dijete, odnosno povećane troškove njegovog podizanja.

Slijedom navedenoga Vlada Republike Hrvatske predlaže Hrvatskome saboru da ne prihvati predmetni Prijedlog zakona.

Za svoje predstavnike, koji će u vezi s iznesenim mišljenjem biti nazočni na sjednicama Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Nadu Murganić, ministricu za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, Mariju Pletikosu i Margaretu Mađerić, državne tajnice u Ministarstvu za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, te Ivicu Bošnjaka, dr. sc. Maju Vučinić-Knežević i Nadu Zrinušić, pomoćnike ministrice za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku.

 PREDSJEDNIK
dr. sc. **Andrej Plenković**

P.Z. br. 644

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 022-03/19-12/30
Urbroj: 50301-25/27-19-7

Zagreb, 30. kolovoza 2019.

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno: 08-09-2019		
Klasifikacijska oznaka	Org. jed.	
550-01/19-01/02	65	
Uredbeni broj	Pril.	Vrij.
50-19-07	-	-

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o izmjenama i dopuni Zakona o roditeljskim potporama (predlagatelj: Klub zastupnika GLAS-a i HSU-a u Hrvatskome saboru) – mišljenje Vlade

Vlada Republike Hrvatske je aktom, klase: 022-03/19-12/30, urbroja: 50301-25/14-19-6, od 13. lipnja 2019. godine, dostavila Hrvatskome saboru mišljenje na Prijedlog zakona o izmjenama i dopuni Zakona o roditeljskim potporama (predlagatelj: Klub zastupnika GLAS-a i HSU-a u Hrvatskome saboru), te je odredila svoje predstavnike, koji će u vezi s iznesenim mišljenjem biti nazočni na sjednicama Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela.

S tim u vezi, Vlada Republike Hrvatske izvještuje da je, umjesto Nade Murganić, tadašnje ministrice za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, za svoju predstavnicu odredila izv. prof. dr. sc. Vesnu Bedeković, novu ministricu za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku.

PREDSJEDNIK

mr. sc. Andrej Plenković